

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Chemické výpočty

Hustota látky

Digitální učební materiál byl vytvořen v rámci projektu
Inovace a zkvalitnění výuky na Slovanském gymnáziu
CZ.1.07/1.5.00/34.1088

Hustota látky ρ

- jednotka – hlavní kg.m^{-3} , častěji g.cm^{-3}
- je dána podílem hmotnosti látky m a objemu V , který tato látka zaujímá

$$\rho = \frac{m}{V}$$

m ... hmotnost látky[g]

V ... objem [cm^3]

ρ ... hustota látky [g.cm^{-3}]

Úloha 1

Jaká je hustota oxidu uhličitého ($\text{g}\cdot\text{cm}^{-3}$) o objemu $416,42 \text{ dm}^3$ (za standardních podmínek), který má hmotnost $812,44 \text{ g}$?

Řešení:

$$V = 416,42 \text{ dm}^3 = 416\,420 \text{ cm}^3$$

$$m = 812,4 \text{ g}$$

$$\rho = ?$$

$$\rho = \frac{m}{V} = \frac{812,44}{416420} \doteq 1,95 \cdot 10^{-3} \text{ g} \cdot \text{cm}^{-3}$$

Hustota CO_2 je $1,95 \cdot 10^{-3} \text{ g}\cdot\text{cm}^{-3}$.

Úloha 2

Hustota kyslíku za standardních podmínek je $0,00143 \text{ g} \cdot \text{cm}^{-3}$. Jaká je hmotnost 1 l kyslíku?

Řešení:

$$\rho = 0,00143 \text{ g} \cdot \text{cm}^{-3}$$

$$V = 1 \text{ l} = 1\,000 \text{ cm}^3$$

$$m = ? \text{ g}$$

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow m = \rho \cdot V$$

$$m = 0,00143 \cdot 1000 = 1,43 \text{ g}$$

Hmotnost 1 l kyslíku je 1,43 g.

Úloha 3

Jaký objem (v ml) zaujímá roztok hydroxidu sodného o hustotě $2,130 \text{ g} \cdot \text{cm}^{-3}$ (při teplotě 20°C) a hmotnosti 250 g ?

Řešení:

$$\rho = 2,130 \text{ g} \cdot \text{cm}^{-3}$$

$$m = 250 \text{ g}$$

$$V = ? \text{ ml}$$

$$\rho = \frac{m}{V} \Rightarrow V = \frac{m}{\rho}$$

$$V = \frac{250}{2,130} \doteq 117,4 \text{ cm}^3 = 117,4 \text{ ml}$$

Roztok hydroxidu sodného zaujímá objem $117,4 \text{ ml}$.

Úloha 4

Určete hustotu chloru Cl_2 za normálních podmínek.

Řešení:

$$M(\text{Cl}_2) = 2 \cdot 35,5 = 71 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

1 mol Cl_2 má objem $22,4 \text{ dm}^3$

1 mol Cl_2 má hmotnost $m = 71 \text{ g}$

Proto platí:

$$V = 22,4 \text{ dm}^3$$

$$m = 71,0 \text{ g}$$

$$\rho = \frac{m}{V} = \frac{71,0}{22,4} \doteq 3,17 \text{ g} \cdot \text{dm}^{-3} = 3,17 \cdot 10^{-3} \text{ g} \cdot \text{cm}^{-3}$$

Chlor má za normálních podmínek hustotu $3,17 \text{ g} \cdot \text{dm}^{-3}$.

Použitá literatura

1. MAREČEK, Aleš; HONZA, Jaroslav a kol. *Chemie v příkladech obecná a anorganická chemie*. Brno: DaTaPrint, 1997, ISBN 80-238-0448-0.
2. KAMENÍČEK, Jiří; ŠINDELÁŘ, Zdeněk; KLEČKOVÁ, Marta. *Příklady a úlohy z obecné a anorganické chemie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2007, ISBN 978-80-244-1667-0.